

Suomen Sotatieteellisen Seuran uusien kunniajäsenten esittely

KENRAALILUUTNANTTI KARL LENNART OESCH

Karl Lennart Oesch syntyi 8. 8. 1892. Hän tuli ylioppilaaksi v 1911 opiskellen sen jälkeen luonnontieteitä. Hän liittyi ensimmäisten joukossa v 1915 27. Jääkäripataljoonaan yleten oberzugführeriksi. Vapaus-sodassa hän toimi 8. Jääkäripataljoonan komentajana mm Raudussa torjuen venäläisten murtautumisyrietykset Raasulin suuntaan. Sodan jälkeen hän oli Vuoristoprikaatin esikuntapäällikkönä ja yleisesikunnan tiedusteluosaston päällikkönä, Kaartin Jääkäripataljoonan komentajana vv 1919—20 ja Viipurin Rykmentin komentajana vv 1920—23. Hän täydensi sotilaallisia opintojaan Ranskassa suorittaen sotakorkeakoulun vv 1924—26. Kotimaahan palattuaan hänet nimitettiin Sotakorkeakoulun johtajaksi v 1926, 1.Divisioonan komentajaksi v 1929 ja seuraavana vuonna yleisesikunnan päälliköksi johtaen tällä keskeisellä paikalla maan puolustusvalmisteluja aina talvisotaan asti. Kenraaliluutnantti Oesch toimi talvisodan ankarassa paineessa päämajan yleisesikunnan päällikkönä ja loppuaikana Viipurin lahdella vaikeissa olosuhteissa taistelevan rannikkoryhmän komentajana. Hänet nimitettiin sodan päätyttyä armeijakunnan komentajaksi, jolloin hän johti mm puolustusvalmisteluja Suomenlahden ja Sisä-Suomen järviolueen välisellä rannikkokaistalla. Oesch toimi jatkosodan alkuvaiheessa IV Armeijakunnan komentajana, hyökkäsi rajan yli Suomenlahden ja Vuoksen välillä, saartoi vastustajansa päävoimat, n 2 divisioona, Viipurin

eteläpuolella ja suoritti Länsi-Kannaksen takaisinvaltauksen. Hänet siirrettiin v:n 1942 alussa Aunuksen Ryhmän komentajaksi, joka oli vastuussa Syvärin rintaman ja Äänisen rannikon puolustuksesta. Hän palasi kesäkuussa v 1944 jälleen Kannakselle määrättyinä raskaissa taisteluissa kamppailevien Kannaksen joukkojen komentajaksi ja vakiinnutti tilanteen kaikilla tahoilla lujaa päättäväisyyttä osoitetuissa torjuntataisteluissa. Hän toimi kotiuttamisvaiheessa yleisesikunnan vt päällikkönä ja sen jälkeen armeijakunnan (maavoimien) komentajana.

Puolustusvoimien palveluksesta hän erosi v. 1945.

Ylennykset: majuri 1918, everstiluutnantti 1921, eversti 1925, kenraalimajuri 1930 ja kenraaliluutnantti 1936.

Kenraaliluutnantti Oesch on ollut monien komiteojen, mm puolustuslaitoksen uudelleenjärjestelyä varten 1930 asetetun komitean puheenjohtajana. Puolustusneuvoston jäsen hän oli v:sta 1930 lähtien, sisäministerinä v 1932. Upseeriliiton puheenjohtajana hän toimi vv 1927—33 ja on ollut kunniajäsen v:sta 1956 alkaen. Suomen Sotatie-teellisen Seuran johtokunnan jäsen hän oli vv 1933—47 ja kutsuttiin seuran neuvottelukuntaan v 1960. Hän on seurannut jatkuvasti seuran toimintaa ja esitelmillään sekä laajaan kokemukseen nojautuvissa puheenvuoroissaan avartanut näköaloja kuukausikokouksissa käsiteltyissä aiheissa.

Julkaisut: Suomen kohtalon ratkaisu Kannaksella 1944 (1956), Sotilasaikakauslehden päätoimittaja 1927—39 ja Kansa taisteli — miehet kertovat lehden päätoimittaja v:sta 1963 alkaen. Turun yliopiston kunniaohtoriksi hänet vihittiin v 1960.

Eversti V Nihtilä

KENRAALILUUTNANTTI HARALD ÖHQUIST

Harald Öhquist syntyi 1.3.1891. Hän tuli ylioppilaaksi v 1908 ja suoritti oikeustutkinnon v 1914. Hän liittyi ensimmäisten joukossa 27. Jääkäripataljoonaan v 1915 yleten oberzugführeriksi. Vapaussodassa hän toimi 9. Jääkäripataljoonan komentajana ja osallistui mm Viipurin valtaukseen. Sodan jälkeen hän tuli 3. Jääkärirykmentin ja syyskuussa v 1918 Karjalan Kaartin Rykmentin komentajaksi hoitaen tätä tehtävää v:een 1925 asti. Hän täydensi sotilaallisia opintojaan Ruotsissa suorittaen sotakorkeakoulun tutkinnon 1925. Hänet nimitettiin 2.Divisioonan komentajaksi v 1925 toimien tällä paikalla v:een 1933 saakka, jolloin hän tuli armeijakunnan (maavoimien) komentajaksi vastaten samalla Kannaksen suojajoukkojen puolustusvalmisteluista. Hänet määrättiin YH:n alkaessa II Armeijakunnan komentajaksi ja hän johti sodan alettua menestyksellisesti Länsi-Kannaksen ankaria torjuntataisteluita. Välirauhan aikana hän toimi ylipäällikön alaisena tarkastajana. Jatkosodan alkuvaiheessa hän oli yhteysupseerina Saksan päämajassa ja siirtyi v:n 1942 alussa Kannaksen Ryhmän komentajaksi. Kannaksen komentosuhteiden uudelleenjärjestelyn yhteydessä hänet sijoitettiin sotakoulutuksen ylitarkastajaksi ja määrättiin myöhemmin samana vuonna pääesikunnan tarkastavaksi kenraaliksi. Hän erosi puolustusvoimien palveluksesta v 1951 ja tuli seuraavana vuonna Helsingin kaupungin väestönsuojeluohjaajaksi.

Ylennykset: majuri 1918, everstiluutnantti 1921, eversti 1925, kenraalimajuri 1930 ja kenraaliluutnantti 1936.

Kenraaliluutnantti Öhquist on ollut eräissä komiteoissa jäsenenä tai puheenjohtajana, mm puolustusrevision jäsenenä vv 1923—24. Puolustusneuvoston jäseneksi hänet määrättiin v 1938. Hänet kutsuttiin Suomen Sotatieteellisen Seuran neuvottelukuntaan v 1960 ollen jatkuvasti mukana seuran toiminnassa mm vuodesta toiseen seuran vuosikokouksen puheenjohtajana ja osallistumalla aktiivisesti esitelmien johdosta käytyyn keskusteluun antanut laajan kokemuksensa ja asiantuntemuksensa perusteella arvokasta lisävalaistusta käsiteltyihin kysymyksiin.

Julkaisut: Talvisota minun näkökulmastani (1949).

Helsingin yliopiston kunniaohtori 1950.

Eversti V Nihtilä

KREIVI, KENRAALI CARL AUGUST EHRENSVÄRD

Suomen Sotatieteellinen Seura kutsui kokouksessaan 5. 5. 1964 ensimmäiseksi ulkomaiseksi kunniajäsenekseen ruotsalaisen kenraalin, kreivi Carl August Ehrensvärdin. Nimenomaan kenraali Ehrensvärdin valinta tuntui erittäin perustellulta, jopa luonnolliseltakin, sillä hänen ansionsa Suomen itsenäisyystaistelujen kaikissa vaiheissa sekä itsenäisyyttä luotaessa että sitä myöhemmin turvattaessa ovat suuret ja merkittävät. Mutta ei vain kenraali Carl August Ehrensvärd itse, vaan myös hänen sukunsa ja ennen kaikkea sotamarsalkka kreivi Augustin Ehrensvärd ovat siinä määrin ansioituneet ja tunnetut Suomen historiassa, että me suomalaiset — voitaneen sanoa oikeutetusti — katsomme Ehrensvärdit omiksi miehiksemme.

Ennen kuin käyn lyhyesti esittelemään uutta kunniajäsentämme Tiede ja Aseen lukijakunnalle — tietoisena, että hän on varsin tuttu henkilö suurimmalle osalle — lienee paikallaan kertoa jotakin hänen sukunsa vaiheista. Ensimmäinen suvun tunnettu jäsen oli Ruotsi-Suomen valtakuntaan silloin kuuluvasta Stralsundista kotoisin oleva Peter Schäffer. Hänet mainitaan historiassa Turun läänin jalkaväkirykmentin majoitusmestarina. Vielä mielenkiintoisempaa on todeta, että hänen poikansa Johan Jakob jopa syntyi Suomessa. Hänet aateloitiin sotilaallisista ansioistaan v 1717 ja hän otti nimekseen Ehrensvärd. Hän solmi avioliiton Mannerheim-suvun ensimmäisen tunnetun suomalaisjäsenen tyttären Anna Margaretan kanssa. Tästä avioliitosta syntyi poika, josta sitten tuli Suomen puolustuksen suunnittelijana, Viaporin perustajana ja rakennuttajana sekä suurena strategisena nerona tunnettu Augustin Ehrensvärd. — Vapaussodan v:n 1918 Saaristomeren vapaaehtoisjoukon nuorella päälliköllä, Svean Henkivartiorykmentin luutnantilla, kreivi Carl August Ehrensvärdillä oli lujat siteet Suomeen, kuten edellä olevat sukutiedot todistavat.

Kun Suomi kävi taisteluun vapaudestaan, hakeutui monta ruotsalaista upseeria ja ruotsalaisia yleensä vapaaehtoisiksi Suomen vapauttamisarmeijan palvelukseen auttaakseen vanhaa veljeskansaa sen vaikealla ja valitettavasti verisellä tiellä. Yksi vapaaehtoisista oli, kuten jo edellä kävi ilmi, kunniajäsenemme, silloinen luutnantti Carl August Ehrensvärd. Todettakoon lyhyesti, että hän saapui 20. 3. 1918 Ahve-

nanmaalle Vårdöhön tullen aluksi vapaaehtoisjoukon 1.komppanian päälliköksi. Hän osallistui Korppoon ja Nauvon taisteluihin tullen myöhemmin koko noin pataljoonan vahvuisen vapaaehtoisjoukon komentajaksi. Ehresvärd komensi joukkoaan niissä taisteluissa, jotka johtivat Turun ja Turunmaan seudun vapauttamiseen. Helsingissä 16.5.1918 pidettyyn valkoisen armeijan paraatiin osallistui Ehrensvärdin johtama vapaaehtoisjoukon kunniakomppania, jonka edessä ylipäällikkö, kenraali Mannerheim yleni Ehrensvärdin Suomen Armeijan majuriksi ojentaen hänelle samalla Vapaudenristin 4. lk:n kunniamerkin.

Kun talvisota v 1939 syttyi, oli silloinen everstiluutnantti C A Ehrensvärd ensimmäisiä, jotka Ruotsin puolustusvoimista aktiivisesti pyrkivät auttamaan Suomea meidän kovassa taistelussamme vapautemme turvaamiseksi. Menemättä tässäkään historiallisiin yksityiskohtiin todettakoon vain, että hän toimi yli 8000 miehen vahvuisen joukon esikunnassa tarmokkaana esikuntapäällikkönä yleten Suomen armeijan everstiksi ja tullen palkituksi Vapaudenristin 2. lk:n kunniamerkillä. Ansioistaan Suomen vapaustaisteluissa on Ehrensvärd myöhemmin palkittu Suomen Valkoisen Ruusun suurristillä, mikä oli hänelle huomattava kunnianosoitus rakastamansa Suomen puolesta tekemistään palveluksista. Suomi on hänen esi-isänsä synnyinmaa ja maa, jonka hyväksi hänen kuuluisin esi-isänsä, nerokas Augustin Ehrensvärd uhraisi koko mittavan elämäntyönsä.

Suomalaiselle lukijakunnalle tarkoitettu esittely voidaan päättää tähän. Kuitenkin mainittakoon vielä, että kunniajäsenemme kohosi synnyinmaassaan Ruotsissa puolustusvoimien korkeimpiin virkoihin toimien mm vuosina 1948—57 eroamiseensa saakka Ruotsin maavoimien erittäin ansioituneena komentajana. Hänen laajaa huomiota herättäneistä sotatieteellisistä tutkimuksistaan mainittakoon vuosina 1935, 1943 ja 1957 julkaistut teoksensa "Svenska försvarsprinciper", "Hårt mot hårt" ja "Vett och vilja". Ansioistaan on kenraali Ehrensvärd palkittu ruotsalaisilla ja ulkomaisilla kunniamerkeillä.

Suomen Sotatieteellinen Seura tervehtii kunnioituksella omassa synnyinmaassaan Ruotsissa korkeasti ansioitunutta sotilasta, Suomen itenäisyystaisteluihin osallistunutta lämminhenkistä maamme ystävää.

Kenraaliluutnantti A Ehrnrooth